

Gezien het grote aantal reacties, die al ingaan op de privacy bezwaren, vragen en bezwaren tegen het verwerken van bijzondere persoonsgegevens en de benadering van sekswerk, een meer algemeen bezwaar: het uitgangspunt waar deze wetswijziging, alsmede de WRS uit voortkomen, namelijk dat sekswerk inherent een criminogene en mensenhandel bevorderende bedrijfstak is niet correct.

De redenen waarom criminelen en mensenhandelaren hun gang kunnen gaan komt voort uit beleid dat sekswerkers en ondersteunende beroepen zodanig gemarginaliseerd worden dat zij geen toevlucht meer durven zoeken bij de instanties die zouden kunnen helpen met het aanpakken van deze misstanden. Misstanden die overigens los van sekswerk bestaan: we hoeven maar te kijken naar de berichten over hoe arbeiders in de groentesector mishandeld worden om te zien dat uitbuiting en mensenhandel niet noodzakelijk met sekswerk verbonden is.

Het is bekend dat politie en justitie vaak geen aangiftes opnemen van sekswerkers: risico van het vak. Om daaruit te concluderen dat sekswerkers overmatig geweld ervaren en níet de conclusie te trekken dat het politieapparaat daar dan aan bijdraagt getuigt van kokervisie.

Het bijhouden van bijzondere persoonsgegevens zal geen bijdrage leveren om dit soort misstanden op te lossen, maar voegt slechts een extra risicofactor toe aan het al preciaire bestaan van veel sekswerkers.

Het verzamelen en bewaren van dit soort gegevens wordt met reden aan strakke banden gelegd, aangezien deze gegevens gaan over de persoonlijke integriteit van burgers: het lekken, misbruiken en oneigelijk koppelen van dit soort gegevens vormen een wezenlijke bedreiging voor een ieder die daaraan bloot staat. Alle goede bedoelingen die een overheid kan hebben wegen slechts in zéér weinig gevallen op tegen de daadwerkelijke risico's die het verzamelen en verwerken van dit soort gegevens met zich meebrengt.

Het wetsvoorstel maakt niet voldoende duidelijk wat het voordeel van het verzamelen van deze gegevens op zou leveren, behalve vage toespelingen op het vergroten van de veiligheid van de sekswerker. Indien de overheid niet verder komt dan vage toespelingen, en geen concrete voorstellen kan doen, dan moet het verbod en de bekrachtiging daarvan door de rechter, gevoegd bij grote bezwaren van zowel Raad van State en AP, blijven staan. Een dergelijke verdedigingsmuur mag niet afgebroken worden met vaag handgewuif en de verzekering "dat het anders echt niet kan."

Daar komt bij dat, nogmaals, de wetgeving voorbijgaat aan andere manieren om misstanden aan te pakken, zoals daarwerkelijk arbeidswetgeving toe te gaan passen op sekswerk, waardoor sekswerkers als volwaardige beroepsgroep kunnen rekening op de arbeidsbescherming zoals die aan alle werkenden in Nederland toekomt. Ook het verruimen van het vergunningsbeleid, of nog beter, het afschaffen van het vergunningsbeleid voor zelfstandige sekswerkers zou een grotere slag zijn in de strijd tegen geweld, uitbuiting en mensenhandel dan een register waar de gegevens mettertijd te grabbel zullen liggen. Want laten we eerlijk zijn: gemeentes en overheid blijken slecht toegerust gegevens fatsoenlijk te borgen.

Als laatste is deze wetgeving overduidelijk een poging om deze registratieplicht, die ook in de WRS een cruciale positie in te nemen, via twee wegen ingevoerd te krijgen: of via lokale, of via landelijke wetgeving. Faalt de één, dan slaagt wellicht de ander, lijkt de gedachte. Dit lijkt in lijn te liggen met de model-APV die de Nederlandse gemeenten op voorhand al hebben voorgesteld toen de, nu afgevoerde, WRP op de agenda stond. De gedachte was de wetgeving vóór te zijn, of de wet nu juridisch door de beugel kon of niet.

Deze aanpassing is een rechtstreekse afwijzing van het advies over de WRS dat de Raad van State en AP hebben afgegeven. Deze aanpassing geeft ruim onvoldoende argumenten om de sterke muur die de AVG rondom bijzondere persoonsgegevens optrekt af te breken. Deze wet dient op al deze gronden verworpen te worden en de overheid mag terug naar de tekentafel om opnieuw een poging te doen wetgeving rondom sekswerk te maken dat recht doet aan de autonomie van sekswerkers, en die die personen die in de uitoefening van hun beroep met geweld, uitbuiting of uitsluiting te maken krijgen handvaten geeft om geholpen te worden door politie en justitie en zolang dat niet het geval is met rust gelaten te worden om hun vak in vrijheid uit te oefenen.

Bas Wisselink